

ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

1ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνεδρίασε στις 21 Φεβρουαρίου 2025 με την εξής σύνθεση: Ιωάννης-Κωνσταντίνος Χαλκιάς, Πρόεδρος, Αικατερίνη Ζερβού, Μέλος και Αθηνά Μπουζιούρη, Μέλος - Εισηγήτρια.

-Για να εξετάσει την προδικαστική προσφυγή με ημερομηνία 14/1/2025 και Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) ΕΑΔΗΣΥ 59/15-1-2025 του οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...» που εδρεύει στο ..., οδός ... και εκπροσωπείται νόμιμα.

ΚΑΤΑ

-Της ... που εδρεύει στην ..., οδός ... και εκπροσωπείται νόμιμα.

-Του παρεμβαίνοντος οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...» και τον διακριτικό τίτλο «...» που εδρεύει στο ..., οδός ... και εκπροσωπείται νόμιμα.

=====

Με την προδικαστική προσφυγή, η προσφεύγουσα ζητά να ακυρωθεί η **Διακήρυξη** της αναθέτουσας αρχής με αριθμό .../2024 για την σύναψη συμφωνίας πλαίσιο για την προμήθεια «...» με CPV χρονικής διάρκειας δύο (2) ετών.

Η συζήτηση άρχισε, αφού άκουσε την Εισηγήτρια.

Μελέτησε τα σχετικά έγγραφα.

Σκέφτηκε κατά τον Νόμο.

1. Για την άσκηση της προδικαστικής προσφυγής καταβλήθηκε το νόμιμο παράβολο ποσού 15.000,00 ευρώ, σύμφωνα με τα άρθρα 363 ν. 4412/2016 και 5 πδ 39/2017 και την εκτιμώμενη αξία της σύμβασης (κωδικός ηλεκτρονικού παραβόλου: ...).

2. Με τη Διακήρυξη της αναθέτουσας αρχής προκηρύχθηκε ανοικτός διεθνής διαγωνισμός για την ανάδειξη αναδόχων της συμφωνίας πλαίσιο με αντικείμενο

την προμήθεια «...» με CPV ...-... χρονικής διάρκειας δύο (2) ετών συνολικής εκτιμώμενης αξίας ... ευρώ, συμπεριλαμβανομένης της εκτιμώμενης αξίας του δικαιώματος προαίρεσης για ετήσια παράταση της συμφωνίας πλαίσιο που ανέρχεται σε ... ευρώ. Προκήρυξη της συμφωνίας πλαίσιο απεστάλη με ηλεκτρονικά μέσα για δημοσίευση στις .../.../2024 στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η προσβαλλόμενη Διακήρυξη αναρτήθηκε στο ΚΗΜΔΗΣ στις .../.../2024 (ΑΔΑΜ: ...) και στο ΕΣΗΔΗΣ, μέσω του οποίου διενεργείται ο διαγωνισμός με συστημικό α/α Ως κριτήριο ανάθεσης ορίστηκε αυτό της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς με βάση τη βέλτιστη σχέση ποιότητας – τιμής.

3. Το αντικείμενο της συμφωνίας πλαίσιο υποδιαιρείται σε πενήντα τέσσερις (54) κατηγορίες ... που συνιστούν και τα αντίστοιχα τμήματα της προμήθειας. Οι οικονομικοί φορείς έχουν δικαίωμα υποβολής προσφοράς για ένα ή περισσότερα τμήματα, υπό την προϋπόθεση ότι θα προσφερθεί το σύνολο της ποσότητας του κάθε τμήματος, καθώς και τα απαιτούμενα εργαλεία και αναλώσιμα. Το αποτέλεσμα του διαγωνισμού για κάθε τμήμα της συμφωνίας πλαίσιο προβλέπεται κατ' αρχήν ότι θα κατακυρωθεί σε τρεις (3) αναδόχους, εφόσον υποβληθεί αντίστοιχος αριθμός παραδεκτών προσφορών. Ειδικότερα, προβλέπεται ότι κάθε τμήμα της συμφωνίας πλαίσιο θα ανατεθεί (εφόσον υπάρχουν) στους τρεις (3) πρώτους κατά σειρά κατάταξης οικονομικούς φορείς σε ποσοστά 50%, 30% και 20% αντίστοιχα της προβλεπόμενης στη Διακήρυξη μέγιστης συνολικής ποσότητας ... του τμήματος. Εφόσον υπάρχουν μόνο δύο (2) παραδεκτές προσφορές, κάθε τμήμα θα ανατεθεί στους δύο (2) οικονομικούς φορείς σε ποσοστά 70% και 30% αντίστοιχα. Τέλος, στην περίπτωση που υποβληθεί μία (1) παραδεκτή οικονομική προσφορά ανά τμήμα, θα ανατεθεί η συμφωνία πλαίσιο στον μοναδικό προσφέροντα σε ποσοστό 100% της προβλεπόμενης ποσότητας. Οι εκτελεστικές συμβάσεις θα ανατεθούν, είτε από την ..., είτε από τις αναθέτουσες αρχές που προβλέπονται στο Παράρτημα Ι της Διακήρυξης, το οποίο περιέχει, ωστόσο και την πρόβλεψη ότι μπορεί να προστεθούν και άλλα ... με βάση τις κλινικές που εκτελούν τις σχετικές πράξεις.

4. Ο διαγωνισμός, ενόψει του αντικειμένου της συμφωνίας πλαίσιο (προμήθεια), της συνολικής εκτιμώμενης αξίας της, χωρίς ΦΠΑ, του χρόνου έναρξης της διαδικασίας ανάθεσης, καθώς επίσης και της νομικής φύσης της

αναθέτουσας αρχής, υπάγεται στις διατάξεις του ν. 4412/2016. Συνακόλουθα, η κρινόμενη διαφορά διέπεται από τις διατάξεις του Βιβλίου IV του ν. 4412/2016, η δε ΕΑΔΗΣΥ είναι αρμόδια για την εξέταση της προδικαστικής προσφυγής, για την άσκηση της οποίας έχουν τηρηθεί οι προϋποθέσεις παραδεκτού, μεταξύ των οποίων και το εμπρόθεσμο.

5. Η αναθέτουσα αρχή ανάρτησε την προδικαστική προσφυγή στις 23/1/2025 στα συνημμένα του διαγωνισμού, στα οποία έχουν πρόσβαση όλοι οι ενδιαφερόμενοι οικονομικοί φορείς και υπέβαλε απόψεις: α) στις 21/1/2025 για το υποβληθέν αίτημα αναστολής, στις οποίες διατύπωσε και θέσεις επί της ουσίας της προδικαστικής προσφυγής και β) στις 29/1/2025 για την προδικαστική προσφυγή, νόμιμα και εμπρόθεσμα. Κατόπιν της υποβολής του πρώτου παραπάνω εγγράφου απόψεων, η προσφεύγουσα υπέβαλε συμπληρωματικό υπόμνημα στις 27/1/2025, νόμιμα και εμπρόθεσμα. Ομοίως, νόμιμα κι εμπρόθεσμα υποβλήθηκε το δεύτερο συμπληρωματικό υπόμνημά τις στις 30/1/2025.

6. Η παρεμβαίνουσα κατέθεσε παρέμβαση στις 3/2/2025 νόμιμα, εμπρόθεσμα και με έννομο συμφέρον, με αίτημα την διατήρηση της ισχύος της προσβαλλόμενης Διακήρυξης της αναθέτουσας αρχής. Το συμπληρωματικό υπόμνημα της προσφεύγουσας που κατατέθηκε στις 10/2/2024 προς αντίκρουση της παρέμβασης λαμβάνεται υπόψη για την τήρηση της εφαρμοστέας στην ενώπιον της ΕΑΔΗΣΥ διαδικασία, αρχή της αντιμωλίας (ΕΑ ΣΤΕ 51/2021).

7. Η προσφεύγουσα ζητά την ακύρωση της προσβαλλόμενης Διακήρυξης διότι, παρά το γεγονός ότι η ίδια δραστηριοποιείται επαγγελματικά στην αγορά που αφορά ο προκείμενος διαγωνισμός, ενδιαφέρεται να συμμετάσχει σε αυτόν και πληροί τις λοιπές προϋποθέσεις συμμετοχής, η συμμετοχή της εμποδίζεται, κατά τους ισχυρισμούς της, εξαιτίας των πληττόμενων όρων. Με το περιεχόμενο αυτό η προδικαστική αρχή ασκείται κατ' αρχήν με έννομο συμφέρον, ενώ το έννομο συμφέρον της προσφεύγουσας για την προβολή καθενός από τους λόγους της προδικαστικής προσφυγής ελέγχεται παρακάτω κατά την εξέταση του αντίστοιχου λόγου.

8. Όσον αφορά στο έννομο συμφέρον για την προβολή όρων Διακήρυξης, έχει κριθεί (ΣΤΕ 12-15/2018 Ολ., ΣΤΕ 1255/2024, ΕΑ ΣΤΕ 170/2021, 240/2020, 56/2020, 352-353/2018, 86/2018 κ.α.) ότι η θέσπιση του συστήματος παροχής

έννομης προστασίας κατά το στάδιο που προηγείται της σύναψης δημοσίων συμβάσεων σκοπεί στην προστασία των ενδιαφερόμενων οικονομικών φορέων έναντι της βλάβης που υφίστανται ή ενδέχεται να υποστούν από την παράβαση εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής κανόνων που καθορίζουν τις προϋποθέσεις συμμετοχής στον διαγωνισμό, την διαδικασία επιλογής του αναδόχου της σύμβασης και τα κριτήρια ανάθεσης. Επομένως, κατά την έννοια του άρθρου 360 ν. 4412/2016, στην περίπτωση που ενδιαφερόμενος για την ανάθεση της σύμβασης οικονομικός φορέας ασκεί προδικαστική προσφυγή κατά όρων Διακήρυξης, πρέπει αυτός, προκειμένου να θεωρηθεί ότι ασκεί την προσφυγή με έννομο συμφέρον, να επικαλεστεί άμεση βλάβη από όρο της Διακήρυξης που παραβιάζει, κατά τους ισχυρισμούς του, τους κανόνες που αφορούν στις προϋποθέσεις συμμετοχής στον διαγωνισμό, στη διαδικασία επιλογής του αναδόχου ή στα εφαρμοστέα για την ανάδειξή του κριτήρια, σε σημείο που να αποκλείει ή να καθιστά ουσιωδώς δυσχερή τη συμμετοχή του στον διαγωνισμό. Έτσι, ως επίκληση βλάβης, νοείται όχι η απλή επίκληση παρανομίας ή η κατά γενικό τρόπο προβολή παράβασης διαφόρων διατάξεων οποιουδήποτε επιπέδου, αλλά η επίκληση συγκεκριμένων, αρκούντως εξειδικευμένων και τεκμηριωμένων ενόψει των συνθηκών, στοιχείων που αφορούν στη νομική ή πραγματική κατάσταση του συγκεκριμένου ενδιαφερομένου λόγω των οποίων, είτε αποκλείεται, είτε καθίσταται υπερβολικά δυσχερής η συμμετοχή του στον διαγωνισμό, είτε προδιαγράφεται (άμεσα ή έμμεσα) σε βάρος του το αποτέλεσμα του λόγω αδυναμίας του να εκπληρώσει τις απαιτούμενες προϋποθέσεις (βλ. νομολογία παραπάνω). Εξάλλου, η κατά τα άνω επίκληση βλάβης προς θεμελίωση του εννόμου συμφέροντος του προσφεύγοντος κατά Διακήρυξης απαιτείται τόσο κατά την προβολή λόγων που στρέφονται κατά συγκεκριμένων όρων της όσο και κατά την προβολή λόγων, με τους οποίους αμφισβητείται η εν γένει νομιμότητά της. Τέλος, ο ειδικός αυτός ισχυρισμός περί βλάβης που θεμελιώνει το έννομο συμφέρον του προσφεύγοντος πρέπει να περιέχεται με ορισμένο τρόπο στην προδικαστική προσφυγή και δεν μπορεί να συμπληρωθεί με οποιονδήποτε τρόπο εκ των υστέρων.

9. Όπως έχει, επίσης, κριθεί (βλ. ΣτΕ 1760/2024, 1250/2024, 1399/2023, ΕΑ ΣτΕ 170/2021, 124/2015, 9/2015, 354/2014 κ.α.), η αναθέτουσα αρχή είναι κατ' αρχήν ελεύθερη να διαμορφώνει κατά την κρίση της τους όρους της Διακήρυξης για την ανάθεση σύμβασης προμήθειας καθορίζοντας, μεταξύ άλλων, τα

κριτήρια επιλογής, τις τεχνικές προδιαγραφές και τις ανάγκες της από ποσοτική και ποιοτική άποψη. Η δε θέσπιση με τη Διακήρυξη προϋποθέσεων συμμετοχής που η αναθέτουσα αρχή κρίνει πρόσφορες ή αναγκαίες, για την καλύτερη εξυπηρέτηση των αναγκών της, δεν παραβιάζει τους κανόνες του ανταγωνισμού για μόνο τον λόγο ότι επιτρέπει τη συμμετοχή ορισμένων ενδιαφερομένων και συνεπάγεται αδυναμία συμμετοχής στο διαγωνισμό ή καθιστά ουσιωδώς δυσχερή τη συμμετοχή σε αυτόν άλλων οικονομικών φορέων που δεν πληρούν τους όρους αυτούς. Και τούτο, διότι από τη φύση τους τα κριτήρια επιλογής και οι τεχνικές προδιαγραφές περιορίζουν τον κύκλο των δυναμένων να συμμετάσχουν στο διαγωνισμό προσώπων, η δε σκοπιμότητα της θέσπισής τους αμφισβητείται απαράδεκτα από τυχόν προτιθέμενους να μετάσχουν στον διαγωνισμό. Έτσι, λόγοι προδικαστικής προσφυγής, με τους οποίους ο προσφεύγων επιχειρεί, υπό τη μορφή της αμφισβήτησης της νομιμότητας συγκεκριμένων όρων της Διακήρυξης, να προσδιορίσει ο ίδιος τους όρους συμμετοχής ή να προδιαγράψει, κατά τις επαγγελματικές του ανάγκες και δυνατότητες, τα προς προμήθεια είδη, είναι απορριπτέοι ως απαράδεκτοι.

10. Περαιτέρω, τα κριτήρια επιλογής, οι τεχνικές προδιαγραφές και γενικά οι προϋποθέσεις συμμετοχής στον διαγωνισμό ελέγχονται, εφόσον προσβληθούν κατ' αρχήν παραδεκτά, από την άποψη της τήρησης των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της απαγόρευσης των διακρίσεων, καθώς επίσης και της αρχής της αναλογικότητας (πρβλ. ΣτΕ 1760/2024, 1399/2023, 170/2021 κ.α.). Έτσι, οι ελάχιστες απαιτήσεις που ορίζονται με τα έγγραφα της σύμβασης πρέπει να σχετίζονται με το αντικείμενό της, ήτοι να τελούν σε σχέση αναλογίας και να είναι προσαρμοσμένα προς αυτό, χωρίς όμως, να βαίνουν πέραν του αναγκαίου μέτρου για την εξυπηρέτηση του κατά περίπτωση επιδιωκόμενου σκοπού (βλ. ΣτΕ 170/2021 κ.α.). Ειδικότερα, σύμφωνα με την εφαρμοστέα - κατά το άρθρο 18 ν. 4412/2016 στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων- αρχή της αναλογικότητας, οι οριζόμενες από τη Διακήρυξη ελάχιστες απαιτήσεις πρέπει να είναι συγχρόνως αναγκαίες και πρόσφορες για την επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού (πρβλ. ΔΕΕ, Απόφαση της 22.10.2015, Υπόθεση C-425/14, Impresa Edilux Srl, σκέψη 29, ΔΕΕ, Απόφαση της 16.12.2008, Υπόθεση C-213/07, Μηχανική Α.Ε, σκέψη 49, ΔΕΕ, Απόφαση της 23.12.2009, Υπόθεση C-376/08, Serrantoni και Consorzio stabile edili,

σκέψη 33, ΔΕΕ, Απόφαση της 19.05.2009, Υπόθεση C-538/07, Assitur, σκέψεις 21 και 23, ΔΕΕ, Απόφαση της 14.12.2004, Υπόθεση C-210/03, Swedish Match, σκέψη 47, ΔΕΕ Απόφαση της 11.07.2002, Υπόθεση C-210/00, Käserei Champignon Hofmeister, σκέψη 59 κλπ).

11. Και ναι μεν, όπως έχει κριθεί, η Διακήρυξη, ως κανονιστική πράξη, δεν απαιτείται να φέρει αιτιολογία (ΣΤΕ 434/2021, 1463/2015 κ.α.), αλλά η επιλογή κατ' ενάσκηση της διακριτικής ευχέρειας της αναθέτουσας αρχής των όρων υποβολής προσφορών, είναι αιτιολογητέα, προκειμένου να καθίσταται εφικτός ο έλεγχος της νόμιμης άσκησης της διακριτικής ευχέρειας και της τήρησης των άκρων ορίων αυτής (πρβλ ΟΛΣΤΕ 721/1969). Στην περίπτωση δε αμφισβήτησης των κανονιστικών όρων Διακήρυξης ενώπιον της ΕΑΔΗΣΥ, ενόψει του ότι η κανονιστικού χαρακτήρα Διακήρυξη δεν φέρει υποχρεωτικά αιτιολογία, η επιλογή των πληττόμενων απαιτήσεων, μπορεί να παρατίθεται με τις απόψεις της αναθέτουσας αρχής (πρβλ. ΔΕφΠειρ 44/2018) ή/και να προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου.

12. Με τον **πρώτο λόγο της κρινόμενης προδικαστικής προσφυγής** η προσφεύγουσα ζητά την ακύρωση του όρου του άρθρου 2.4.4.δ' της Διακήρυξης, σύμφωνα με τον οποίο θα απορρίπτονται ως απαράδεκτες προσφορές, στις οποίες *«η τιμή υπερβαίνει τη χαμηλότερη τιμή που περιλαμβάνεται στο Παρατηρητήριο Τιμών της ..., εφόσον το ζητούμενο είδος/μέρος υπηρεσίας της σύμβασης υπάρχει καταχωρημένο στο Παρατηρητήριο Τιμών»*. Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι με τον όρο αυτόν τίθεται και δεύτερη παράμετρος οικονομικής φύσης για τη διαμόρφωση των προσφορών, πέραν της εκτιμώμενης αξίας της Διακήρυξης ανά τμήμα της σύμβασης. Κατά τους ισχυρισμούς της, οι τιμές του παρατηρητηρίου πολλές φορές δεν διαμορφώνονται στο πλαίσιο διαγωνιστικής διαδικασίας, αλλά μπορεί να εισέλθει η οποιαδήποτε ... και να καταχωρίσει τιμές βασιζόμενη σε απλές προσφορές που έλαβε για συγκεκριμένη προμήθεια, χωρίς αξιολόγηση των υλικών. Επιπρόσθετα, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι ο ν. 4412/2016 που διέπει τη διεξαγωγή διαγωνισμών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων προμήθειας δεν προβλέπει παράγοντες διαμόρφωσης της τιμής. Επίσης, κατά τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας, *«το Παρατηρητήριο Τιμών αποτελεί μία πλατφόρμα που χρησιμοποιείται ακόμα και στις μέρες μας ως παράγοντας αποτροπής αύξησης τιμών των προμηθευτών και ως ορισμός μέγιστης*

αποζημίωσης των υλικών από το κράτος, καθώς καμία ... και κανένας διαγωνισμός τα παρελθόντα έτη δεν έχει επιτρέψει την υποβολή προσφορών ή την τιμολόγηση ειδών σε τιμές ανώτερες των αναρτημένων στο Παρατηρητήριο Τιμών. Ως εκ τούτου, ο διαγωνισμός χρησιμοποιεί ως σημείο αναφοράς για τις προσφερόμενες τιμές όχι έναν αξιόπιστο και σύγχρονο Ευρωπαϊκό δείκτη τιμών ή συγκριτικές τιμές άλλων κρατών για τα ίδια προϊόντα που ζητούνται, παρά μία πλατφόρμα στην οποία ποτέ δεν επιτράπη να λειτουργήσει αντικειμενικά για το σκοπό για τον οποίο συστάθηκε και στην οποία επιτράπη τεχνητά μόνο η ανάρτηση τιμών μειωμένων προς τις προηγούμενες». Τέλος, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι εξαιτίας του πληττόμενου όρου μία προσφορά μπορεί να καταστεί απαράδεκτη μετά την υποβολή της, διότι είναι πιθανό κατά τον χρόνο υποβολής η προσφερόμενη τιμή να υπολείπεται αυτής του παρατηρητηρίου, αλλά η τελευταία μπορεί να μειωθεί στο μεσοδιάστημα από την υποβολή της προσφοράς και της ολοκλήρωσης της διαγωνιστικής διαδικασίας καθιστώντας εκ των υστέρων απαράδεκτη την προσφορά.

13. Ο κρινόμενος λόγος της προδικαστικής προσφυγής είναι απορριπτέος ως απαράδεκτος λόγω έλλειψης ειδικού εννόμου συμφέροντος για την προβολή του, σύμφωνα με τα κριθέντα παραπάνω, διότι η προσφεύγουσα δεν επικαλείται καθόλου και πολύ περισσότερο δεν εξειδικεύει ότι υφίσταται συγκεκριμένη βλάβη από τον πληττόμενο όρο και μάλιστα κατά τρόπο που εμποδίζεται ή δυσχεραίνεται ουσιωδώς η συμμετοχή της στον διαγωνισμό. Ακόμη, όμως, και υπό την εκδοχή ότι, κατ' ορθή ερμηνεία, με τον προβαλλόμενο λόγο η προσφεύγουσα προβάλλει ότι ο πληττόμενος όρος της Διακήρυξης καθιστά τη συμμετοχή της στον διαγωνισμό μη συμφέρουσα, διότι δεν της επιτρέπεται να προσφέρει τιμές μεγαλύτερες του Παρατηρητηρίου της ..., ο λόγος προβάλλεται χωρίς έννομο συμφέρον, διότι η εκτίμηση της προσφεύγουσας ως προς το εάν είναι ή όχι επωφελής ή συμμετοχή της στον διαγωνισμό, (η οποία δεν εμποδίζεται με οποιονδήποτε τρόπο από τον πληττόμενο όρο) ανάγεται στην ελεύθερη επιχειρηματική της επιλογή. Απορριπτέος είναι και ο ειδικότερος ισχυρισμός της προσφεύγουσας ότι ο πληττόμενος όρος πρέπει να ακυρωθεί, διότι μπορεί να καταστήσει εκ των υστέρων απαράδεκτη μία προσφορά λόγω μείωσης των τιμών του παρατηρητηρίου μετά την υποβολή της, διότι δεν βρίσκει έρεισμα στη Διακήρυξη, η οποία δεν ορίζει ότι για το παραδεκτό των προσφορών όσον

αφορά στη σχέση τους με τις τιμές του παρατηρητηρίου λαμβάνεται υπόψη ημερομηνία μεταγενέστερη της υποβολής προσφοράς. Κατά συνέπεια, **ο πρώτος λόγος της προδικαστικής προσφυγής πρέπει να απορριφθεί** στο σύνολό του.

14. Με τον **δεύτερο λόγο της προδικαστικής προσφυγής** η προσφεύγουσα ζητά την ακύρωση του ίδιου παραπάνω όρου του άρθρου 2.4.4.δ' της Διακήρυξης, διότι, κατά τους ισχυρισμούς της, η αναθέτουσα αρχή δεν διασαφηνίζει στη Διακήρυξη σε ποια ή ποιες κατηγορία/ες του Παρατηρητηρίου τιμών της ... αντιστοιχεί κάθε μία από τις κατηγορίες/τμήματα των δύο (2) Ομάδων του διαγωνισμού, πράγμα που δημιουργεί σύγχυση και ασάφεια, με αποτέλεσμα η επιλογή της κατηγορίας του Παρατηρητηρίου εξαρτάται από την ερμηνεία κάθε οικονομικού φορέα που πρέπει να υπαγάγει τα επιμέρους υλικά που απαιτούνται για κάθε κατηγορία/τμήμα της σύμβασης σε κατηγορίες του Παρατηρητηρίου που δεν ορίζονται στη Διακήρυξη.

15. Ο κρινόμενος λόγος της προδικαστικής προσφυγής είναι απορριπτέος ως απαράδεκτος λόγω έλλειψης εννόμου συμφέροντος της προσφεύγουσας, διότι η τελευταία αρκείται στην επίκληση της ασάφειας των πληττόμενων όρων, χωρίς να προσδιορίζει, με ειδικούς και συγκεκριμένους ισχυρισμούς ότι η (κατά τους ισχυρισμούς της) ασάφεια καθιστά αδύνατη ή ουσιωδώς δυσχερή τη συμμετοχή της στον διαγωνισμό. Τέτοιους ισχυρισμούς δεν αποτελούν τα προβαλλόμενα ότι, ελλείπει προσδιορισμού των αντίστοιχων κατηγοριών του Παρατηρητηρίου, η διαμόρφωση των οικονομικών προσφορών υπόκειται στην ερμηνεία κάθε οικονομικού φορέα. Εξάλλου, ενόψει της ευχέρειας που παρέχει το άρθρο 2.1.3 της Διακήρυξης στους διαγωνιζομένους να ζητούν διευκρινίσεις, προς άρση τυχόν αμφισβητήσεων ως προς την έννοια των τιθέμενων με αυτήν όρων, δεν αρκεί για τη θεμελίωση του ειδικού εννόμου συμφέροντος της προσφεύγουσας η επίκληση τυχόν ασάφειάς τους (πρβλ. ΣτΕ 1259/2019, ΔΕφΑθ 1366/2023, 1943/2021). Στην προκείμενη δε διαγωνιστική διαδικασία, η αναθέτουσα αρχή ανταποκρίθηκε με το έγγραφό της με αριθμό πρωτ. .../17-1-2025 σε σειρά αιτημάτων των ενδιαφερόμενων οικονομικών φορέων προς παροχή διευκρινίσεων, χωρίς από τον ηλεκτρονικό φάκελο του διαγωνισμού να προκύπτει η υποβολή εκ μέρους της προσφεύγουσας αιτήματος διευκρίνισης του πληττόμενου όρου της Διακήρυξης ως προς το ζήτημα της αντιστοίχισης συγκεκριμένων υλικών με τις κατηγορίες του παρατηρητηρίου τιμών.

16. Σε κάθε περίπτωση, ο προβαλλόμενος λόγος είναι απορριπτέος λόγω αοριστίας, διότι η προσφεύγουσα περιορίζεται στον ισχυρισμό ότι σε πολλές περιπτώσεις τα υλικά δεν μπορούν να υπαχθούν μονοσήμαντα σε μία κατηγορία του παρατηρητηρίου (ενώ σε άλλες μπορούν, πάντα κατά τους ισχυρισμούς της) δεν προσδιορίζει για ποια συγκεκριμένα υλικά ποιων τμημάτων της συμφωνίας πλαίσιο δημιουργείται η επικαλούμενη ασάφεια. Για όλους τους παραπάνω λόγους, **ο δεύτερος λόγος της προδικαστικής προσφυγής πρέπει να απορριφθεί.**

17. Με τον **τρίτο λόγο της προδικαστικής προσφυγής** η προσφεύγουσα ζητά την ακύρωση του ίδιου παραπάνω όρου του άρθρου 2.4.4.δ' της Διακήρυξης, διότι, κατά τους ισχυρισμούς της, η θέσπιση από τη Διακήρυξη ορίου τιμών μπορεί να της προκαλέσει σοβαρή ζημία, διότι τίθενται δύο παράμετροι διαμόρφωσης της τιμής, οι οποίες σε πολλές περιπτώσεις βρίσκονται σε αναντιστοιχία. Η προσφεύγουσα, χωρίς να ισχυρίζεται ειδικά ότι ενδιαφέρεται να υποβάλει προσφορά για τα συγκεκριμένα δύο (2) τμήματα της σύμβασης, αναφέρει ενδεικτικά τα παραδείγματα του ... (...), η τιμή μονάδας του οποίου σύμφωνα με τον προϋπολογισμό της Διακήρυξης ανέρχεται σε ... ευρώ, ενώ σύμφωνα με το παρατηρητήριο τιμών της ... η τιμή ανέρχεται σε ... ευρώ, καθώς επίσης και του ... με τιμή μονάδας σύμφωνα με τον προϋπολογισμό ... ευρώ και σύμφωνα με το παρατηρητήριο ... ευρώ. Κατά τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας, τέτοιες αποκλίσεις προκαλούν οικονομική ζημία στους προμηθευτές και δημιουργούν ασάφεια στους όρους της Διακήρυξης.

18. Ο κρινόμενος λόγος της προδικαστικής προσφυγής είναι απορριπτέος ως απαράδεκτος λόγω έλλειψης εννόμου συμφέροντος για την προβολή του, διότι η προσφεύγουσα δεν επικαλείται και πολύ περισσότερο δεν εξειδικεύει ότι υφίσταται συγκεκριμένη βλάβη από τον πληττόμενο όρο και μάλιστα κατά τρόπο που εμποδίζεται ή δυσχεραίνεται ουσιαστικά η συμμετοχή της στον διαγωνισμό. Τέτοιον ισχυρισμό δεν αποτελεί ότι από το τιθέμενο ανώτατο όριο των τιμών που θα προσφερθούν προκαλείται οικονομική ζημία στους οικονομικούς φορείς. Και τούτο, διότι, όπως πραναφέρθηκε, εφόσον οι οικονομικοί φορείς δεν εμποδίζονται από τον επίμαχο όρο να υποβάλουν προσφορά, η επιλογή τους να συμμετάσχουν ή όχι στον διαγωνισμό με όριο οικονομικής προσφοράς αυτό που προκύπτει από τις τιμές του

παρατηρητηρίου τιμών της ... ανάγεται στην επιχειρηματική τους ελευθερία και στην ελεύθερη εκτίμησή τους σχετικά με το εάν η συμμετοχή τους είναι ή όχι επωφελής, πράγμα που ισχύει για όλους τους ενδιαφερόμενους να συμμετάσχουν σε διαγωνισμούς για την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων οικονομικούς φορείς. Εφόσον δε η προσφεύγουσα περιορίζεται στους παραπάνω απορριφθέντες ισχυρισμούς, χωρίς να προβάλλει με ορισμένο τρόπο ότι συγκεκριμένες τιμές του παρατηρητηρίου δεν επαρκούν για την προμήθεια των αντίστοιχων υπό προμήθεια υλικών, **ο τρίτος λόγος της προδικαστικής προσφυγής πρέπει να απορριφθεί.**

19. Με τον **τέταρτο λόγο της προδικαστικής προσφυγής** η προσφεύγουσα προβάλλει ότι στο άρθρο 1.3.6 της Διακήρυξης, στο οποίο προσδιορίζεται το φυσικό αντικείμενο της συμφωνίας πλαίσιο, πρέπει για κάθε κατηγορία/τμήμα της συμφωνίας να αναφέρεται αφενός η απαιτούμενη ποσότητα ... ανά ... και αφετέρου οι ελάχιστες απαιτούμενες ..., προκειμένου να είναι σε θέση κάθε υποψήφιος να εκτιμήσει τη δυνατότητα συμμετοχής του για κάθε τμήμα και να διαμορφώσει αντίστοιχα την οικονομική του προσφορά. Κατά τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας, η μη αναφορά των απαιτούμενων ... για καθένα από τα αντικείμενα της συμφωνίας – πλαίσιο δημιουργεί ασάφεια, διότι οι οικονομικοί φορείς δεν γνωρίζουν τις πραγματικές απαιτήσεις της Διακήρυξης και επιπλέον, θα μπορούσαν να υποτιμήσουν τις πραγματικές ανάγκες και εφόσον επιλεγούν, να μην μπορούν να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις εκτέλεσης της σύμβασης σε βάρος της δημόσιας υγείας.

20. Ο κρινόμενος λόγος της προδικαστικής προσφυγής είναι απορριπτέος ως προς το σκέλος του με το οποίο προβάλλεται ασάφεια των πληττόμενων όρων της Διακήρυξης λόγω μη προσδιορισμού των απαιτούμενων ποσοτήτων Και τούτο, διότι στο άρθρο 1.3.6 και στο Παράρτημα II της Διακήρυξης προσδιορίζεται η μέγιστη συνολική απαιτούμενη ποσότητα ανά κατηγορία/τμήμα (...) της συμφωνίας πλαίσιο και επιβάλλεται η υποβολή προσφοράς για σύνολο της απαιτούμενης αυτής ποσότητας, ενώ από μόνο το γεγονός ότι δεν προσδιορίζονται οι ζητούμενες ποσότητες ... κάθε κατηγορίας/τμήματος ανά υγειονομική μονάδα δεν δημιουργείται ασάφεια ως προς το φυσικό της αντικείμενο και μάλιστα κατά τρόπο που να καθίσταται αδύνατη ή ουσιωδώς δυσχερής η υποβολή οικονομικής προσφοράς, όπως αβάσιμα υποστηρίζει η προσφεύγουσα.

21. Ομοίως, ενόψει του προσδιορισμού της μέγιστης συνολικής ποσότητας ανά κατηγορία/τμήμα (...) της συμφωνίας πλαίσιο σε συνδυασμό με την πρόβλεψη του άρθρου 1.3.6 και του Παραρτήματος Ι της Διακήρυξης ότι στις τιμές περιλαμβάνονται τα απαραίτητα υλικά κάθε ... (όπως αυτά περιγράφονται στη Διακήρυξη) καθώς και τα απαιτούμενα ... για τις ανάγκες των ..., η Διακήρυξη δεν παρίσταται ασαφής και μάλιστα κατά τρόπο που να καθίσταται αδύνατη ή ουσιωδώς δυσχερής η υποβολή οικονομικής προσφοράς, όπως αβάνσιμα υποστηρίζει η προσφεύγουσα. Και τούτο, διότι η Διακήρυξη ζητά όλα τα απαιτούμενα εργαλεία, ενώ οι οικονομικοί φορείς που εμπορεύονται τα υπό προμήθεια ήδη είναι σε θέση να προσδιορίσουν τον απαιτούμενο εξοπλισμό για την τοποθέτηση κάθε προϊόντος. Ο ειδικότερος ισχυρισμός της προσφεύγουσας ότι λόγω του ότι δεν προσδιορίζεται ο αριθμός των απαιτούμενων ... υπάρχει κίνδυνος η σχετική ανάγκη να υποεκτιμηθεί από τους υποψήφιους, με αποτέλεσμα να διακυβεύεται η δημόσια υγεία είναι απορριπτέος λόγω απαραδέκτου ως προβαλλόμενος εκ συμφέροντος τρίτου (πρβλ. ΕΑ ΣΤΕ 472/2012, 395/2011 κ.α.). Τέλος, ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας περί κινδύνου οικονομικής ζημίας των οικονομικών φορέων λόγω του ότι δεν προσδιορίζονται ποσοτικά οι ... είναι απορριπτέος ως προβαλλόμενος χωρίς έννομο συμφέρον της προσφεύγουσας, καθόσον ζημία από πληττόμενο όρο της Διακήρυξης κατά την έννοια του άρθρου 360 παρ. 1 ν. 4412/2016 αποτελεί μόνο το γεγονός ότι εξαιτίας του εμποδίζεται ή καθίσταται ουσιωδώς δυσχερής η συμμετοχή στον διαγωνισμό, και όχι ότι αυτή μπορεί, κατά την εκτίμηση του οικονομικού φορέα, να μην είναι επωφελής για τον ίδιο. Κατά συνέπεια, **ο τέταρτος λόγος της προδικαστικής προσφυγής πρέπει να απορριφθεί.**

22. Με τον **πέμπτο λόγο της προδικαστικής προσφυγής** η προσφεύγουσα ζητά την ακύρωση του όρου του Παραρτήματος Ι της Διακήρυξης, σύμφωνα με τον οποίο στην προμήθεια των ... περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, χωρίς πρόσθετο κόστος και τα ειδικά ... (... και ...), διότι, κατά τους ισχυρισμούς της, η προσφορά του συνοδού εξοπλισμού ενέχει σημαντικό κόστος για τους υποψήφιους οικονομικούς φορείς. Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η προμήθεια και συντήρηση των ..., τα οποία δεν είναι αποκλειστικής χρήσης για κάθε ..., αλλά μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την τοποθέτηση οποιουδήποτε τέτοιου ... ανεξάρτητα από τον κατασκευαστή του, πρέπει να

γίνεται από τις υγειονομικές μονάδες, και όχι να μετακυλύεται στον ανάδοχο της υπό ανάθεση συμφωνίας πλαίσιο.

23. Ο κρινόμενος λόγος της προδικαστικής προσφυγής είναι απορριπτέος, διότι με αυτόν αμφισβητείται απαράδεκτα η σκοπιμότητα της επιλογής της αναθέτουσας αρχής να προσδιορίσει το αντικείμενο της συμφωνίας πλαίσιο σύμφωνα με τις ανάγκες της από ποιοτική και ποσοτική άποψη, απαιτώντας να προσφέρεται μαζί με τα υπό προμήθεια υλικά και χωρίς επιπλέον κόστος το σύνολο του συνοδού εξοπλισμού και όλων των συναφών αναλώσιμων για την τοποθέτηση των υπό προμήθεια Η προσφεύγουσα, μάλιστα, δεν προβάλλει ότι η πρόβλεψη αυτή προσκρούει σε οποιαδήποτε διάταξη της γνωσιακής ή εθνικής νομοθεσίας, ούτε αμφισβητεί με ορισμένο τρόπο την επάρκεια της εκτιμώμενης αξίας (προϋπολογισμού) της συμφωνίας πλαίσιο για την προσφορά των απαιτούμενων ... συνοδευόμενων από όλα τα απαραίτητα εργαλεία και αναλώσιμα, παρά μόνο περιορίζεται στην προβολή του απορριφθέντος κατά τα άνω ισχυρισμού ότι με τον τρόπο αυτόν μετακυλύεται το κόστος των εργαλείων στον ανάδοχο της υπό ανάθεση συμφωνίας πλαίσιο. Τέτοιον ισχυρισμό περί αμφισβήτησης της επάρκειας του προϋπολογισμού δεν αποτελεί η διατύπωση γενικόλογων αμφιβολιών υπό μορφή ερωτήματος για το εάν έχει συνυπολογιστεί ή όχι το κόστος των εργαλείων στην εκτιμώμενη αξία της σύμβασης (σελ. 12-13 της προδικαστικής προσφυγής). Κατά συνέπεια, **ο πέμπτος λόγος της προδικαστικής προσφυγής πρέπει να απορριφθεί.**

24. Με τον έκτο λόγο της προδικαστικής προσφυγής η προσφεύγουσα προβάλλει ότι η Διακήρυξη είναι ασαφής ως προς τις πραγματικές ανάγκες των ..., διότι δεν προσδιορίζεται ο αριθμός των εκτιμώμενων ... ανά υγειονομική μονάδα και δεν προσδιορίζεται η γεωγραφική κατανομή των υπό προμήθεια ποσοτήτων. Κατά τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας, η Διακήρυξη είναι ασαφής για τον επιπρόσθετο λόγο ότι δεν προσδιορίζεται πώς θα ανατίθενται οι εκτελεστικές συμβάσεις για την προμήθεια των ..., δηλαδή εάν, στην περίπτωση που υπάρχουν περισσότεροι του ενός ανάδοχοι της συμφωνίας πλαίσιο ανά τμήμα, αυτοί θα καλούνται εκ περιτροπής, μέχρι να συμπληρωθούν οι ποσότητες που τους έχουν ανατεθεί, ή θα εξαντλείται η ποσότητα που ανέλαβε ο πρώτος κατά σειρά ανάδοχος της συμφωνίας πλαίσιο και στη συνέχεια, θα καλείται ο επόμενος. Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι

λόγω των παραπάνω ελλείψεων, δεν είναι δυνατόν να γνωρίζει εάν μπορεί να συμμετάσχει στον διαγωνισμό.

25. Από τον συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 1.3 και 3.1 της Διακήρυξης προκύπτει ότι, για την παραδεκτή συμμετοχή στον διαγωνισμό, οι οικονομικοί φορείς μπορούν να υποβάλουν προσφορά για μία (1) ή περισσότερες κατηγορίες/τμήματα (...), υπό την προϋπόθεση ότι θα προσφέρουν το σύνολο της προβλεπόμενης από τη Διακήρυξη μέγιστης συνολικής ποσότητας ... του τμήματος. Εφόσον υπάρχουν αντίστοιχες παραδεκτές προσφορές, το αποτέλεσμα του διαγωνισμού προβλέπεται ότι θα κατακυρωθεί σε δύο (2) ή τρεις (3) αναδόχους ανά τμήμα για ποσότητες που θα αντιστοιχούν σε ποσοστά 70%-30% στην περίπτωση δύο αναδόχων και 50%-30%-20% στην περίπτωση τριών αναδόχων. Οι μεν οικονομικοί φορείς είναι υποχρεωμένοι, δηλαδή, να υποβάλουν προσφορά και, αντίστοιχα, να προσφέρουν δεσμευτικά τιμή για το σύνολο της ποσότητας κάθε κατηγορίας/τμήματος (...), αλλά η κατακύρωση του αποτελέσματος του διαγωνισμού για τη συμφωνία πλαίσιο δεν θα γίνεται αποκλειστικά στον οικονομικό φορέα που υπέβαλε την πλέον συμφέρουσα οικονομική ανά κατηγορία/τμήμα, αλλά κατά ποσοστό 50% στον πρώτο στη σειρά κατάταξης, κατά 30% στον δεύτερο και κατά 20% στον τρίτο. Στη δε περίπτωση που υπάρξουν δύο (2) παραδεκτές προσφορές, στον πρώτο κατά σειρά κατάταξης θα κατακυρωθεί το αποτέλεσμα του διαγωνισμού για 70% της μέγιστης συνολικής ποσότητας και στον δεύτερο για 30%. Μόνο σε περίπτωση υποβολής μίας (1) παραδεκτής προσφοράς θα ανατίθεται στον ανάδοχο η προμήθεια της συνολικής ποσότητας του αντίστοιχου τμήματος.

26. Με τα παραπάνω δεδομένα, η Διακήρυξη δεν παρουσιάζει ασάφεια, και μάλιστα κατά τρόπο που καθιστά αδύνατη την υποβολή προσφοράς, επειδή δεν προσδιορίζονται σε αυτήν οι απαιτούμενες ποσότητες ανά υγειονομική μονάδα, εφόσον, όπως προαναφέρθηκε, προσδιορίζεται η μέγιστη απαιτούμενη ποσότητα κάθε κατηγορίας/τμήματος ..., για το σύνολό της οποίας, σύμφωνα με τους προαναφερθέντες όρους της Διακήρυξης, υποχρεούνται να υποβάλουν προσφορά οι οικονομικοί φορείς. Ομοίως, δεν υφίσταται ασάφεια ως προς τον τρόπο ανάθεσης, κατά τρόπο που αυτός δεν μπορεί να γίνει κατανοητός από τους οικονομικούς φορείς. Κατά τους ρητούς και σαφείς όρους της Διακήρυξης, οι οικονομικοί φορείς οφείλουν να υποβάλουν προσφορά για το σύνολο της ποσότητας κάθε είδους. Το γεγονός ότι για τη διαμόρφωση της

προσφοράς τους πρέπει να λάβουν υπόψη τους ειδικότερους όρους ανάθεσης, δηλαδή το γεγονός ότι μπορεί να μην καταταγούν σε μία από τις τρεις (3) πρώτες θέσεις και άρα, να μην αναλάβουν ποσοστό της συμφωνίας πλαίσιο ή να καταταγούν σε οποιαδήποτε από αυτές και να αναλάβουν το αντίστοιχο ποσοστό δεν καθιστά τους πληττόμενους όρους ασαφείς, απορριπτομένων των αντίθετων ισχυρισμών της προσφεύγουσας. Δεδομένου δε ότι η προσφεύγουσα περιορίζεται στην προβολή του ισχυρισμού περί ασάφειας, χωρίς να προβάλλει ότι ο παραπάνω τρόπος ανάθεσης παραβιάζει συγκεκριμένο εθνικό ή ενωσιακό κανόνα δικαίου σχετικά με το κριτήριο ανάθεσης, ο κρινόμενος λόγος πρέπει να απορριφθεί σε κάθε περίπτωση, ενόψει και της ευχέρειας που παρέχει η Διακήρυξη στους διαγωνιζομένους να ζητούν διευκρινίσεις επί των όρων αυτής (πρβλ. ΣΤΕ 1259/2019, ΔΕΦΑΘ 1550/2024, 1366/2023, 1943/2021). Κατά συνέπεια, **ο έκτος λόγος της προδικαστικής προσφυγής πρέπει να απορριφθεί.**

27. Με τον **έβδομο λόγο της προδικαστικής προσφυγής**, η προσφεύγουσα προβάλλει ότι ο όρος του άρθρου 2.1.4 της Διακήρυξης σχετικά με την γλώσσα της προσφοράς παρουσιάζει έλλειψη, διότι δεν ορίζει συγκεκριμένα σε ποια γλώσσα πρέπει να κατατεθούν οι κλινικές μελέτες, οι οποίες απαιτούνται για την αξιολόγηση των τεχνικών προσφορών σύμφωνα με τον οικείο όρο του άρθρου 2.3 της Διακήρυξης. Επιπρόσθετα, η προσφεύγουσα προβάλλει ότι η μετάφραση κλινικών μελετών ενέχει κόστος οικονομικό και χρονικό για τους οικονομικούς φορείς και ότι για την ισότιμη μεταχείρισή τους πρέπει να οριστεί συγκεκριμένα η γλώσσα υποβολής τους.

28. Ο προκείμενος λόγος της προδικαστικής προσφυγής είναι απορριπτέος, διότι, κατά ρητή και σαφή πρόβλεψη του άρθρου 2.1.4 της Διακήρυξης, στο οποίο αναπαράγεται η αντίστοιχη πρόβλεψη του άρθρου 92 παρ. 4 ν. 4412/2016, όλα τα έγγραφα της προσφοράς υποβάλλονται στην ελληνική γλώσσα, εκτός από έντυπα με αμιγώς τεχνικά χαρακτηριστικά, όπως αριθμούς, αποδόσεις σε διεθνείς μονάδες, μαθηματικούς τύπους και σχέδια, που είναι δυνατόν να διαβαστούν σε κάθε γλώσσα. Επομένως, καμία ασάφεια δεν υφίσταται ως προς τη γλώσσα στην οποία πρέπει να υποβληθούν οι κλινικές μελέτες. Στο μέτρο που η προσφεύγουσα αμφισβητεί με τον προβαλλόμενο λόγο τη νομιμότητα του πληττόμενου όρου, διότι επιβαρύνεται με τα έξοδα μετάφρασης των κλινικών μελετών που προτίθεται να επικαλεστεί για την

απόδειξη των χαρακτηριστικών των προϊόντων της, ο προβαλλόμενος ισχυρισμός προβάλλεται χωρίς έννομο συμφέρον της προσφεύγουσας. Και τούτο, διότι, πέραν του ότι η υποχρέωση μετάφρασης των αλλοδαπών εγγράφων των προσφορών προκύπτει ευθέως από το άρθρο 92 παρ. 4 ν. 4412/2016, αυτή βαρύνει εξίσου όλους τους ενδιαφερόμενους οικονομικούς φορείς, ενώ η χρονική και οικονομική επιβάρυνσή τους για τις σχετικές μεταφράσεις δεν συνιστά στοιχείο που εμποδίζει ή δυσχεραίνει ουσιωδώς τη συμμετοχή τους στον διαγωνισμό και, κατά συνέπεια, δεν θεμελιώνει έννομο συμφέρον αμφισβήτησης του οικείου όρου κατά την έννοια του άρθρου 360 ν. 4412/2016. Κατά συνέπεια, **ο έβδομος λόγος της προδικαστικής προσφυγής πρέπει να απορριφθεί.**

29. Με τον **όγδοο λόγο της προδικαστικής προσφυγής**, η προσφεύγουσα προβάλλει ότι η Διακήρυξη είναι ασαφής ως προς τον υποχρεωτικό χρόνο ισχύος της εγγύησης συμμετοχής, διότι στο μεν άρθρο 2.2.2 της Διακήρυξης ορίζεται ότι *«η εγγύηση συμμετοχής πρέπει να ισχύει τουλάχιστον για τριάντα (30) ημέρες μετά τη λήξη του χρόνου ισχύος της προσφοράς του άρθρου 2.4.5 της παρούσας, ήτοι μέχρι .../.../2026»*, ενώ στο υπόδειγμα εγγυητικής επιστολής του Παραρτήματος ... περιέχεται ο όρος ότι *«η παρούσα ισχύει μέχρις ότου αυτή μας επιστραφεί ή μέχρις ότου λάβουμε έγγραφη δήλωσή σας ότι μπορούμε να θεωρήσουμε την Τράπεζα μας απαλλαγμένη από κάθε σχετική υποχρέωση εγγυοδοσίας μας»*. Ανεξάρτητα από τη βασιμότητά του ο κρινόμενος ισχυρισμός προβάλλεται απαράδεκτα, διότι, ενόψει της ευχέρειας που παρέχει η Διακήρυξη στους διαγωνιζομένους να ζητούν διευκρινίσεις για τους όρους της, δεν αρκεί για τη στοιχειοθέτηση του ειδικού εννόμου συμφέροντος κατά την έννοια του άρθρου 360 παρ. 1 ν. 4412/2016 και σύμφωνα με τα κριθέντα παραπάνω, η επίκληση από την προσφεύγουσα της ασάφειας των όρων της Διακήρυξης (πρβλ. ΣτΕ 1259/2019, ΔΕφΑθ 1550/2024, 1366/2023, 1943/2021). Κατά συνέπεια, **ο όγδοος λόγος της προδικαστικής προσφυγής πρέπει να απορριφθεί.**

30. Με τον **ένατο λόγο της προδικαστικής προσφυγής** η προσφεύγουσα ζητά την ακύρωση του όρου του άρθρου 2.2.5 της Διακήρυξης, με τον οποίο θεσπίζεται ως κριτήριο οικονομικής και χρηματοοικονομικής ικανότητας ο *«μέσος ειδικός ετήσιος κύκλος εργασιών δραστηριοτήτων στην εμπορία ... υλικού ή/και ... Σκευασμάτων για Υγειονομικές Μονάδες»* κατά το μέρος του

που επιτρέπεται η επίκληση ειδικού κύκλου εργασιών από εμπορία ... σκευασμάτων, δηλαδή από δραστηριότητα, η οποία, κατά τους ισχυρισμούς της, δεν έχει σχέση με το αντικείμενο της υπό ανάθεση συμφωνίας πλαίσιο που συνίσταται στην προμήθεια ..., δηλαδή ... προϊόντων. Κατά τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας, ο παραπάνω όρος παρέχει ανταγωνιστικό πλεονέκτημα σε εταιρείες που εμπορεύονται φαρμακευτικά σκεύασμα, η δραστηριότητα των οποίων δεν σχετίζεται με το αντικείμενο του διαγωνισμού.

31. Ο κρινόμενος λόγος της προδικαστικής προσφυγής είναι απορριπτέος, διότι με τους προβαλλόμενους ισχυρισμούς δεν θεμελιώνεται, σύμφωνα με όσα έγιναν δεκτά παραπάνω, το έννομο συμφέρον της προσφεύγουσας για την προβολή του λόγου αυτού, εφόσον αυτή δεν επικαλείται βλάβη από τον συγκεκριμένο όρο της Διακήρυξης που να αποκλείει ή να καθιστά ουσιωδώς δυσχερή τη συμμετοχή της στο διαγωνισμό λόγω αδυναμίας της να εκπληρώσει τις απαιτούμενες προϋποθέσεις, όπως απαιτείται από την πάγια νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας και των Διοικητικών Δικαστηρίων (βλ. παραπάνω σκέψη 7). Ανεξάρτητα, δηλαδή, από τη βασιμότητα ή μη της επικαλούμενης από την προσφεύγουσα έλλειψης συνάφειας της προμήθειας φαρμακευτικών σκευασμάτων με το αντικείμενο της υπό ανάθεση σύμβασης (ενόψει ιδίως της διάταξης του Μέρους Ι: Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια του Παραρτήματος ... του Προσαρτήματος ...' ν. 4412/2016, σύμφωνα με την οποία προβλέπεται ως αποδεικτικό χρηματοοικονομικής και οικονομικής επάρκειας «η δήλωση...κύκλου εργασιών στον τομέα δραστηριοτήτων που αποτελεί το αντικείμενο της σύμβασης»), μόνη η επίκληση τυχόν παρανομίας του πληττόμενου όρου εξαιτίας της οποίας δεν εμποδίζεται η προσφεύγουσα να συμμετάσχει στον διαγωνισμό, αλλά επιτρέπεται η συμμετοχή σε αυτόν και οικονομικών φορέων με μέσο ειδικό κύκλο εργασιών με αντικείμενο την εμπορία φαρμακευτικών σκευασμάτων, δεν αρκεί για τη θεμελίωση του απαιτούμενου ειδικού εννόμου συμφέροντος κατά την έννοια του άρθρου 360 παρ. 1 ν. 4412/2016 και σύμφωνα με τα κριθέντα παραπάνω (πρβλ. ΣτΕ 2631/2020, σκ.9). Κατά συνέπεια, **ο ένατος λόγος της προδικαστικής προσφυγής πρέπει να απορριφθεί.**

32. Με τον δέκατο λόγο της προδικαστικής προσφυγής, η προσφεύγουσα προβάλλει ότι, ενόψει της απαίτησης της Διακήρυξης να προσφερθούν μαζί με το σύνολο των τεμαχίων κάθε τμήματος και τα απαιτούμενα εργαλεία, πρέπει

στο υπόδειγμα του φύλλου συμμόρφωσης του άρθρου 2.4.3.2 της Διακήρυξης να προστεθεί στήλη για τις ... κάθε τμήματος της σύμβασης, στην οποία θα αναγράφεται ο αριθμός των ζητούμενων ποσοτήτων εργαλείων και η απάντηση του υποψηφίου εάν μπορεί ή όχι να τις προσφέρει.

33. Ο κρινόμενος λόγος της προδικαστικής προσφυγής είναι πρωτίστως απορριπτικός λόγω έλλειψης εννόμου συμφέροντος της προσφεύγουσας, η οποία δεν επικαλείται καθόλου και πολύ περισσότερο δεν εξειδικεύει με ποιον τρόπο εμποδίζεται ή καθίσταται ουσιωδώς δυσχερής η συμμετοχή της στον διαγωνισμός εξαιτίας του ότι στο υπόδειγμα του φύλλου συμμόρφωσης της Διακήρυξης δεν έχει συμπεριληφθεί στήλη για την προσφορά των εργαλείων. Σε κάθε περίπτωση, ενόψει της ευχέρειας που παρέχει η Διακήρυξη στους διαγωνιζομένους να ζητούν διευκρινίσεις, η προσφεύγουσα είχε τη δυνατότητα υποβολής ερωτήματος σχετικά με το εάν απαιτείται ή όχι αναφορά για τα εργαλεία στο φύλλο συμμόρφωσης και σε ποια στήλη μπορεί να συμπεριληφθεί αυτή και άρα, δεν έχει έννομο συμφέρον να ζητά την ακύρωση της Διακήρυξης για τον λόγο αυτόν (πρβλ. ΣτΕ 1259/2019, ΔΕφΑθ 1550/2024, 1366/2023, 1943/2021). Κατά συνέπεια, **ο δέκατος λόγος της προδικαστικής προσφυγής πρέπει να απορριφθεί.**

34. Με τον **ενδέκατο λόγο της προδικαστικής προσφυγής** η προσφεύγουσα προσβάλλει την πρόβλεψη του άρθρου 5.2 της Διακήρυξης για παράδοση των υλικών εντός είκοσι τεσσάρων (24) ωρών από το αίτημα του αγοραστή. Κατά τους ισχυρισμούς της, τα ... για τα οποία απαιτούνται τα υπό προμήθεια ... είναι συνήθως προγραμματισμένα και επομένως, ο προγραμματισμός της προμήθειας μπορεί να γίνει πολύ νωρίτερα από το εικοσιτετράωρο. Η προσφεύγουσα προσθέτει ότι, κατά την πολυετή εμπειρία και αντίληψή της, θεωρεί ότι οι ανάδοχοι θα δυσκολευτούν να παρέχουν πλήρη επάρκεια και κάλυψη όλων των περιστατικών σε πανελλήνια κλίμακα εντός εικοσιτετράωρων ωρών. Για τον λόγο αυτό, καταλήγει η προσφεύγουσα, ο πληττόμενος όρος πρέπει να αναθεωρηθεί σημαντικά προς τα πάνω και να προβλεφθεί υποχρέωση παράδοσης εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από το αίτημα του αγοραστή. Η προσφεύγουσα προβάλλει, επίσης, ότι εναλλακτικά ή επιπρόσθετα τον προσδιορισμό ενός μέγιστου αριθμού ... ίδιας κατηγορίας που θα υποχρεούται ο ανάδοχος να εξυπηρετήσει ταυτόχρονα.

35. Όπως αναπτύχθηκε παραπάνω, προβάλλονται με έννομο συμφέρον λόγοι κατά των όρων της Διακήρυξης, όταν αυτοί εμποδίζουν ή καθιστούν ιδιαίτερα δυσχερή την συμμετοχή των προσφευγόντων οικονομικών φορέων σε αυτή (σκέψη 7). Ενόψει αυτού ο προκείμενος λόγος της προδικαστικής προσφυγής είναι απορριπτός ως απαράδεκτος, διότι η εφαρμογή του πληττόμενου όρου της Διακήρυξης, αφού αυτός καταστεί συμβατικός όρος κατόπιν ανάθεσης της επίμαχης συμφωνίας πλαίσιο και των αντίστοιχων εκτελεστικών συμβάσεων, ανάγεται στην εκτέλεση της. Ειδικότερα, με τον προβαλλόμενο όρο αμφισβητείται η νομιμότητα του άρθρου 5.2.1 της Διακήρυξης, το οποίο εντάσσεται συστηματικά στην Ενότητα 5 - ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ και, ως εκ τούτου, δεν συνδέεται με την διαδικασία διεξαγωγής του διαγωνισμού και ανάθεσης της προμήθειας, ώστε να επηρεάζει καθ' οιονδήποτε τρόπο το δικαίωμα και τη δυνατότητα συμμετοχής της προσφεύγουσας σε αυτόν, αλλά αφορά στο μεταγενέστερο στάδιο της εκτέλεσης της σύμβασης. Κατά το στάδιο αυτό τυχόν διαφορές που θα ανακύψουν από την εφαρμογή των οικείων διατάξεων του νόμου και της Διακήρυξης από τα αρμόδια όργανα της αναθέτουσας αρχής επιλύονται, κατά περίπτωση, από την Διοίκηση, κατόπιν άσκησης της διοικητικής προσφυγής του άρθρου 205 ν. 4412/2016 και σε κάθε περίπτωση, από το αρμόδιο Δικαστήριο ουσίας, ενώπιον του οποίου θα είναι δυνατή και η επίκληση λόγων που αφορούν στους όρους εκτέλεσης της σύμβασης. Συναφώς, η επικαλούμενη από την προσφεύγουσα βλάβη από την εφαρμογή του πληττόμενου όρου της Διακήρυξης, δηλαδή τυχόν βλάβη που θα προκύψει σε περίπτωση αδυναμίας παράδοσης υλικού εντός εικοσιτετραώρου από την παραγγελία του από την αναθέτουσας αρχή, αφορά στο στάδιο εκτέλεσης των εκτελεστικών συμβάσεων που θα συναφθούν μεταξύ της ... ή των λοιπών αναθετουσών αρχών του Παραρτήματος της Διακήρυξης με τους αναδόχους της συμφωνίας πλαίσιο (πρβλ. ΕΑ ΣτΕ 113/2008, 1015/2007, 114/2007, 1257/2006, 952/2006, 236/2001, ΔΕφΑθ 1366/2023, σκ. 9, ΔΕφΘες/νικης 346/2012, ΕΑΔΗΣΥ 185/2023, 742,743/2022), ενώ η προσφεύγουσα δεν επικαλείται βλάβη από τον πληττόμενο όρο που να καθιστά αδύνατη ή ουσιαδώς δυσχερή την υποβολή της προσφοράς της. Κατά συνέπεια, **ο ενδέκατος λόγος της προδικαστικής προσφυγής πρέπει να απορριφθεί.**

36. Με τον δωδέκατο λόγο της προδικαστικής προσφυγής, η προσφεύγουσα προβάλλει τα εξής: «*Η παράγραφος 5.9 της διακήρυξης 'Αναπροσαρμογή τιμής' δίνει τη δυνατότητα να αναπροσαρμόζονται οι τιμές κατά τη διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης σύμφωνα με τα εκεί οριζόμενα και πάντα υπό τους περιορισμούς του άρθρου 132 του ν. 4412/2016. Πέραν του συγκεκριμένου σημείου αναπροσαρμογής τιμής βάσει ..., θα πρέπει να υπάρχει η ρητή δέσμευση ότι μελλοντικά δεν θα ζητηθεί κανένα ποσοστό αναδρομικής έκπτωσης ή ... ή ... ή οιαδήποτε άλλη αναδρομική μορφή έκπτωσης από τους αναδόχους (ως αποτέλεσμα της συγκεκριμένης διαγωνιστικής διαδικασίας). Η ανωτέρω προσθήκη είναι απαραίτητη δεδομένου ότι μία πιθανή επιπλέον αναδρομική έκπτωση στις τιμές προσφοράς που θα έχουν υποβληθεί από τον κάθε ανάδοχο, πέραν του ότι θα προκαλέσει οικονομική ζημία στον ανάδοχο της σύμβασης θέτοντας σε κίνδυνο τη βιωσιμότητά του όπως και τη δυνατότητα περαιτέρω εξυπηρέτησης της σύμβασης εκ μέρους του, επιπλέον αποτελεί ανασταλτικό παράγοντα και ξεκάθαρο παράγοντα ασάφειας στη διαμόρφωση της οικονομικής πρότασης της κάθε εταιρείας».*

37. Ο κρινόμενος λόγος είναι απορριπτέος ως απαράδεκτος λόγω έλλειψης εννόμου συμφέροντος της προσφεύγουσας, η οποία δεν επικαλείται καθόλου και πολύ περισσότερο δεν εξειδικεύει εάν και με ποιον τρόπο εμποδίζεται ή καθίσταται ουσιωδώς δυσχερής η συμμετοχή της στον διαγωνισμό από το γεγονός ότι δεν περιέχεται στη Διακήρυξη η απαιτούμενη από την ίδια ρητή δέσμευση της αναθέτουσας αρχής ότι μελλοντικά δεν θα ζητηθεί κανένα ποσοστό αναδρομικής έκπτωσης ή ... ή ... ή οιαδήποτε άλλη αναδρομική μορφή έκπτωσης από τους ανάδοχους (ως αποτέλεσμα της συγκεκριμένης διαγωνιστικής διαδικασίας). Σε κάθε περίπτωση, ενόψει της ρητής πρόβλεψης του εφαρμοστέου στις τροποποιήσεις της συμφωνίας πλαίσιο άρθρου 132 ν. 4412/2016, στο οποίο παραπέμπει και το επίμαχο άρθρο 5.9 της Διακήρυξης, ότι οι τροποποιήσεις πρέπει να προβλέπονται σε σαφείς, ακριβείς και ρητές ρήτρες αναθεώρησης στα αρχικά έγγραφα της σύμβασης, ουδεμία ασάφεια εμφανίζει η Διακήρυξη. Και τούτο, διότι η μόνη ρητά προβλεπόμενη από τους πληττόμενους όρους του άρθρου 5.9 της Διακήρυξης περίπτωση αναθεώρησης είναι αυτή της αναπροσαρμογής τιμής σύμφωνα με τον τύπο του άρθρου 5.9.4 της Διακήρυξης με βάση των δείκτη τιμών καταναλωτή (ΔΤΚ). Κατά συνέπεια,

ο δωδέκατος λόγος της προδικαστικής προσφυγής πρέπει να απορριφθεί.

38. Με το πρώτο σκέλος του δέκατου τρίτου λόγου της προδικαστικής προσφυγής, η προσφεύγουσα προβάλλει ότι στις τεχνικές προδιαγραφές του Παραρτήματος Ι της Διακήρυξης δεν ορίζονται συντελεστές βαρύτητας ανά κατηγορία υλικών. Πέραν της αοριστίας του, ο προκείμενος ισχυρισμός αυτός είναι απορριπτέος ως αβάσιμος, διότι δεν βρίσκει έρεισμα στη Διακήρυξη, σύμφωνα με το προπαρατεθέν άρθρο 2.4.3.2 της οποίας, η κάλυψη των τεχνικών προδιαγραφών του Παραρτήματος Ι της Διακήρυξης είναι υποχρεωτική και επομένως, δεν τίθεται ζήτημα συντελεστών βαρύτητας των υποχρεωτικών τεχνικών προδιαγραφών. Επισημαίνεται δε ότι δεν υφίσταται αοριστία της Διακήρυξης, ούτε όσον αφορά στη βαθμολόγηση του Κριτηρίου K2 σε περίπτωση προσφοράς υλικών με πρόσθετα ποιοτικά χαρακτηριστικά σε σχέση με τις υποχρεωτικά απαιτούμενες τεχνικές προδιαγραφές, διότι παράμετρο βαθμολόγησης αποτελεί, σύμφωνα με τα άρθρα 2.3.1 και 2.3.2 της Διακήρυξης και την περιγραφή του κριτηρίου, όχι απλώς η ικανοποίηση των τεχνικών προδιαγραφών (που είναι υποχρεωτική), αλλά η τυχόν υπερκάλυψή τους (πρβλ. ΣτΕ 1255/2024, σκ. 23).

39. Με το δεύτερο σκέλος του δέκατου τρίτου λόγου της προδικαστικής προσφυγής, η προσφεύγουσα προβάλλει ότι τα κριτήρια βαθμολόγησης είναι πολύ γενικά. Ειδικότερα, η προσφεύγουσα προβάλλει ότι: α) η αξιολόγηση με συντελεστή βαρύτητας 50% για το σύνολο της τεχνικής προσφοράς θα προκαλέσει αναξιοπιστία και ανακριβή αξιολόγηση των προσφορών, β) δεν ορίζονται συντελεστές βαρύτητας για κάθε μία από τις απαιτήσεις που εξειδικεύουν τα κριτήρια βαθμολόγησης K1, K2 και K3, γ) ενώ ορίζονται τα πρόσθετα ποιοτικά χαρακτηριστικά των κλινικών μελετών που λαμβάνονται υπόψη για τη βαθμολόγηση, τελικά αξιολογείται το προσφερόμενο υλικό συνολικά, και όχι οι συγκεκριμένες κλινικές μελέτες.

40. Με το παραπάνω περιεχόμενο ο δέκατος τρίτος λόγος της προδικαστικής προσφυγής είναι απορριπτέος κατ' αρχάς, διότι ο ισχυρισμός ότι ο συντελεστής βαρύτητας 50% που αποδίδεται στην τεχνική προσφορά θα προκαλέσει αναξιοπιστία και ανακριβή αξιολόγηση είναι παντελώς αόριστος και ανεπίδεκτος εκτίμησης. Περαιτέρω, ο ισχυρισμός ότι δεν τίθενται στη Διακήρυξη συντελεστές βαρύτητας για κάθε μία από τις παραμέτρους που εξειδικεύουν το

περιεχόμενο αξιολόγησης του καθενός από τα κριτήρια K1, K2 και K3 είναι απορριπτέος ως αβάσιμος. Και τούτο, διότι στη δεύτερη στήλη με τίτλο «Περιγραφή Κριτηρίου» του πίνακα κριτηρίων βαθμολόγησης δεν περιέχονται συγκεκριμένα υποκριτήρια βαθμολόγησης, όπως αβάσιμα υπολαμβάνει η προσφεύγουσα, αλλά εξειδικεύονται και επεξηγούνται οι βασικές παράμετροι αξιολόγησης κάθε κριτηρίου, οι οποίες δεν απαιτείται από τις διατάξεις του οικείου άρθρου 86 ν. 4412/2016 να φέρουν σταθμισμένους συντελεστές βαθμολόγησης, όπως συγκεκριμένα προβλέπεται για τα κριτήρια (άρθρο 86 παρ. 10). Ενόψει δε του ότι η προσφεύγουσα δεν προβάλλει ορισμένους ισχυρισμούς σε σχέση με την νομιμότητα του προσδιορισμού των παραμέτρων αυτών, όπως ισχυρισμούς σχετικά με την σύνδεσή τους με τα αντίστοιχα κριτήρια βαθμολόγησης και, περαιτέρω, με το αντικείμενο της σύμβασης, αλλά περιορίζεται στον απορριφθέντα παραπάνω ισχυρισμό ότι δεν έχει αποδοθεί σε κάθε μία από αυτές συντελεστής βαθμολόγησης, ο κρινόμενος ισχυρισμός πρέπει να απορριφθεί. Απορριπτέος ως αβάσιμος είναι και ο προπαρατεθείς ισχυρισμός σχετικά με τις κλινικές μελέτες, διότι η αναθέτουσα αρχή δεν ήταν υποχρεωμένη να τις αναγάγει σε αυτοτελές κριτήριο βαθμολόγησης, όπως αβάσιμα υποστηρίζει η προσφεύγουσα, αλλά νόμιμα και εύλογα τις έχει συμπεριλάβει ως παράμετρο βαθμολόγησης του κριτηρίου ποιότητας των προσφερόμενων υλικών, με το οποίο πρόδηλα συνδέονται τα δεδομένα που προκύπτουν από τις κλινικές μελέτες για καθένα από τα προσφερόμενα υλικά. Κατά συνέπεια, **ο δέκατος τρίτος λόγος της προδικαστικής προσφυγής πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό του.**

41. Με τον δέκατο τέταρτο λόγο της προδικαστικής προσφυγής, η προσφεύγουσα προβάλλει ότι ο τρόπος τμηματοποίησης του αντικειμένου της συμφωνίας πλαίσιο, με βάση τον οποίον μπορεί να αναδειχθούν διαφορετικοί ανάδοχοι ανά τμήμα, μπορεί να δημιουργήσει κατάσταση απολύτως μη λειτουργική για τους ..., τα ... και τις ..., αλλά και τους ίδιους τους προμηθευτές γενικά. Και τούτο, διότι, κατά τους ισχυρισμούς της, κατά τη διάρκεια των ..., οι ιατροί μπορεί να ζητούν υλικά τα οποία εντάσσονται σε περισσότερα από ένα τμήματα της συμφωνίας πλαίσιο με βάση τις ανάγκες που θα προκύψουν Η προσφεύγουσα προβάλλει ότι για τη διασφάλιση του δημοσίου συμφέροντος, της δημόσιας υγείας, της υγείας των ασθενών και της λειτουργίας των ... και των ... είναι σκόπιμο τα υλικά των κατηγοριών/τμημάτων B7, B8, B9 και B10

και τα υλικά των κατηγοριών/τμημάτων B34.B30 και B34.Γ02 να ομαδοποιηθούν κατάλληλα και να παρέχονται από έναν προμηθευτή. Ο κρινόμενος λόγος της προδικαστικής προσφυγής είναι απορριπτέος λόγω απαραδέκτου ως προβαλλόμενος εκ συμφέροντος τρίτου (πρβλ. ΕΑ ΣτΕ 472/2012, 395/2011 κ.α.). Κατά συνέπεια, **ο δέκατος τέταρτος λόγος της προδικαστικής προσφυγής πρέπει να απορριφθεί.**

42. Με τον δέκατο πέμπτο λόγο της προδικαστικής προσφυγής, η προσφεύγουσα ζητά την ακύρωση του όρου του άρθρου 2.2.7.β' της Διακήρυξης, με τον οποίο θεσπίζεται ως προσόν συμμετοχής η συμμόρφωση των οικονομικών φορέων με το πρότυπο περιβαλλοντικής διαχείρισης ISO ...:2015. Κατά τους ισχυρισμούς της, η απαίτηση αυτή δεν είναι εύλογη, διότι η παραπάνω πιστοποίηση αφορά στη διαχείριση περιβαλλοντικών θεμάτων, ενώ ο διαγωνισμός αφορά στην ... και όχι στην παραγωγή ή διαχείριση αποβλήτων. Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η απαίτηση αυτή θα μπορούσε να τεθεί για τους κατασκευαστές των προσφερόμενων ειδών, αφού σε πολλές περιπτώσεις, οι εμπορικές εταιρείες λειτουργούν στο πλαίσιο περιβαλλοντικών προδιαγραφών που ήδη εφαρμόζουν οι πιστοποιημένοι κατά ISO ... κατασκευαστές των προϊόντων που αυτές εμπορεύονται.

43. Ο κρινόμενος λόγος της προδικαστικής προσφυγής είναι απορριπτέος πρωτίστως ως απαράδεκτος, διότι η προσφεύγουσα δεν προβάλλει ότι εξαιτίας της παραπάνω απαίτησης εμποδίζεται να συμμετάσχει στον διαγωνισμό αναφέροντας συγκεκριμένα εάν η ίδια διαθέτει ή όχι την επίμαχη πιστοποίηση (πρβλ. ΔΕφΠειρ 332/2024, σκ. 12). Σε κάθε περίπτωση, ο κρινόμενος λόγος πρέπει να απορριφθεί και ως αβάσιμος. Και τούτο, διότι το πρότυπο περιβαλλοντικής διαχείρισης ISO ...:2015 δεν αφορά εξειδικευμένες διαδικασίες παραγωγής ή διαχείρισης αποβλήτων, όπως αβάσιμα ισχυρίζεται η προσφεύγουσα, αλλά είναι γενικής εφαρμογής και αφορά στην εφαρμογή από κάθε πιστοποιημένου οργανισμό ενός συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης που συμμορφώνεται με τις προϋποθέσεις του ISO ...:2015 και στο πλαίσιο του οποίου εξασφαλίζεται η συμμόρφωση (compliance) με κανονιστικές διατάξεις περιβαλλοντικού ενδιαφέροντος, ενισχύεται η εμπλοκή των οργάνων διοίκησης και των εργαζομένων σε ζητήματα περιβαλλοντικής διαχείρισης, ενισχύεται η εμπιστοσύνη των τρίτων έναντι της επιχείρησης ως προς την εφαρμογή κανόνων περιβαλλοντικής διαχείρισης, τίθενται

περιβαλλοντικοί στόχοι για τη λειτουργία της επιχείρησης, βελτιώνεται η αποδοτικότητα και μειώνεται το κόστος λειτουργίας της επιχείρησης μέσω περιβαλλοντικά ορθών πρακτικών κ.λπ. Περαιτέρω, το πρότυπο αυτό δεν αφορά μόνο σε ... επιχειρήσεις, όπως αβάσιμα υποστηρίζει η προσφεύγουσα, αλλά σε επιχειρήσεις κάθε μεγέθους και είδους, μεταξύ των οποίων και οι εμπορικές, για τις οποίες μπορεί να έχει πεδίο εφαρμογής στη διακίνηση και μεταφορά των προϊόντων, στη διαχείριση των απορριμμάτων, στην ορθολογική χρήση ενέργειας, στην αποφυγή ρύπανσης κ.λπ.(βλ. στον ιστότοπο του Διεθνούς Οργανισμού Προτυποποίησης ...). Με τα παραπάνω δεδομένα, ο η πληττόμενη απαίτηση συμμόρφωσης με το παραπάνω πρότυπο γενικής εφαρμογής δεν παρίσταται ασύνδετη με το αντικείμενο της υπό ανάθεση σύμβασης που αφορά στην προμήθεια ... συνοδευόμενων από όλα τα εργαλεία και τα αναλώσιμά τους, συμπεριλαμβανομένης της μεταφοράς, της διανομής και της αποθήκευσής τους για περίοδο τουλάχιστον δύο (2) ετών σε ... ολόκληρης της χώρας. Για όλους τους παραπάνω λόγους, **ο δέκατος πέμπτος λόγος της προδικαστικής προσφυγής πρέπει να απορριφθεί.**

44. Με τον δέκατο έκτο λόγο της προδικαστικής προσφυγής, η προσφεύγουσα προβάλλει ότι δύο (2) από τις κατηγορίες/τμήματα στα οποία υποδιαιρείται το αντικείμενο της συμφωνίας πλαίσιο είναι περιττές. Κατά τους ισχυρισμούς της, πέραν των επιμέρους κατηγοριών/τμημάτων ... που προκύπτουν από τους συνδυασμούς των παραμέτρων: (α) ... ή αναθεώρηση, (β) χρήση ή όχι ..., (γ) διατήρηση ή όχι ... και (δ) χρήση ... ή ..., στη Διακήρυξη περιλαμβάνονται οι δύο (2) επιπλέον κατηγορίες με αριθμούς A.6 και A.7, για τις οποίες παράγοντας διαφοροποίησης είναι η απαίτηση για «... επί του ... τύπου ...». Κατά τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας, η συγκεκριμένη απαίτηση θα έπρεπε να κατηγοριοποιείται ως ... στην προαναφερθείσα παράμετρο (δ), διότι τα ... τύπου ... είναι Επομένως, η προσθήκη των παραπάνω διακριτών κατηγοριών A.6 και A.7 είναι περιττή, κατά την προσφεύγουσα, καθώς οι απαιτήσεις που περιλαμβάνονται στις συγκεκριμένες αυτές κατηγορίες καλύπτονται ήδη από τις κατηγορίες A.1 και A.3. Σε αντίθετη περίπτωση, ισχυρίζεται η προσφεύγουσα, θα πρέπει να προβλεφθούν στην Διακήρυξη όλες οι σύγχρονες, ευρέως χρησιμοποιούμενες παγκοσμίως και κλινικά αποδεδειγμένες σχεδιαστικές φιλοσοφίες, όπως αυτή της μοναδικής ... (...) που ενσωματώνεται στα προϊόντα της ίδιας.

45. Ο κρινόμενος λόγος της προδικαστικής προσφυγής είναι απορριπτέος ως προβαλλόμενος χωρίς έννομο συμφέρον της προσφεύγουσας, η οποία δεν προβάλλει ότι η υποδιαίρεση του αντικειμένου της προμήθειας στα παραπάνω τμήματα εμποδίζει ή καθιστά ουσιωδώς δυσχερή την υποβολή προσφοράς εκ μέρους της για τον λόγο ότι τα ... που εμπορεύεται δεν διαθέτουν τα χαρακτηριστικά των κατηγοριών/τμημάτων A6 και A7 της Διακήρυξης, αλλά αντίθετα ισχυρίζεται ότι τα χαρακτηριστικά αυτά καλύπτονται ήδη από τις κατηγορίες A1 και A3, τις τεχνικές προδιαγραφές των οποίων δεν αμφισβητεί (πρβλ. ΕΑ ΣτΕ 86/2018). Εξάλλου, οι ισχυρισμοί της ότι, εφόσον στη Διακήρυξη έχουν συμπεριληφθεί κατηγορίες/τμήματα με βάση το παραπάνω χαρακτηριστικό, θα έπρεπε περαιτέρω να προβλεφθούν αντίστοιχα με βάση συγκεκριμένη τεχνολογία των δικών της προϊόντων προβάλλονται απαράδεκτα, διότι με την προβολή τους η προσφεύγουσα επιχειρεί, υπό τη μορφή της αμφισβήτησης της νομιμότητας των πληττόμενων όρων της Διακήρυξης, να προδιαγράψει η ίδια, κατά τις επαγγελματικές της ανάγκες και δυνατότητες, τις τεχνικές προδιαγραφές των υπό προμήθεια Κατά συνέπεια, **ο δέκατος έκτος λόγος της προδικαστικής προσφυγής πρέπει να απορριφθεί.**

46. Με τον δέκατο έβδομο λόγο της προδικαστικής προσφυγής, η προσφεύγουσα προσβάλλει τις τεχνικές προδιαγραφές των κατηγοριών/τμημάτων (...) A14, A15, A16, A17 και A18 που αναφέρονται σε ... με τεχνικά χαρακτηριστικά α) την ύπαρξη τουλάχιστον δεκατεσσάρων (14) ... και τουλάχιστον εννέα (9) ... και β) το ... με επεξεργασία υψηλής ... (...) ή υψηλού ... και ... παράγοντα. Ειδικότερα, όσον αφορά στον ελάχιστο απαιτούμενο αριθμό προθέσεων η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι οι σχετικές απαιτήσεις παραβιάζουν τις αρχές της αναλογικότητας, του ελεύθερου ανταγωνισμού, της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζόμενων, καθώς εισάγουν εμμέσως απαγορεύσεις, περιορισμούς και διακρίσεις που είναι αθέμιτες, ενώ αντίθετα η Διακήρυξη θα έπρεπε να θέτει τεχνικές προδιαγραφές που όντως καθιστούν μία ... σύγχρονη («νέας γενιάς»). Συγκεκριμένα, κατά τους ισχυρισμούς της, ο αριθμός των ελάχιστων απαιτούμενων μεγεθών ... και ... θα έπρεπε να περιοριστεί σε οκτώ (8), διότι μόνος ο αριθμός των διαθέσιμων μεγεθών δεν καθιστά την ... νέας γενιάς. Εξάλλου, όσον αφορά στην απαίτηση για ... με επεξεργασία ... (...) ή υψηλού ... και ... παράγοντα δεν είναι η μόνη που χαρακτηρίζει τις ... ως «νέας γενιάς», αλλά θα έπρεπε να γίνονται δεκτές

και εναλλακτικές τεκμηριωμένες μέθοδοι επεξεργασίας του ..., με αποδεδειγμένο κλινικό αποτέλεσμα ως προς τη μειωμένη φθορά, τη διατήρηση των ... και την ... έναντι της ..., τις οποίες παραθέτει στην προδικαστική προσφυγή.

47. Με τον δέκατο όγδοο συναφή με τον προηγούμενο λόγο της προδικαστικής προσφυγής, η προσφεύγουσα προβάλλει επιπρόσθετα ότι η απαίτηση για τουλάχιστον δεκατέσσερα (14) μεγέθη ... και εννέα (9) μεγέθη ... όσον αφορά στα ... των κατηγοριών/τμημάτων A14, A15, A16, A17 και A18 είναι φωτογραφική. Και τούτο, διότι δεκατέσσερα (14) μεγέθη ... διαθέτει μόνο το σύστημα ... του κατασκευαστικού οίκου ... που εμπορεύεται στην Ελλάδα η παρεμβαίνουσα Στη συνέχεια, η προσφεύγουσα αναπτύσσει ότι η ίδια εμπορεύεται το σύστημα ..., το οποίο τυγχάνει ευρύτατης αποδοχής σε προηγμένες ιατρικά χώρες και φέρει εξαιρετικά αποτελέσματα, παρόλο που δεν διαθέτει τον ελάχιστο απαιτούμενο από τις παραπάνω τεχνικές προδιαγραφές αριθμό μεγεθών, αλλά οκτώ (8) μεγέθη ... και οκτώ (8) μεγέθη ... αντίστοιχα. Για τον λόγο αυτό, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι, παρόλο που τα προϊόντα της πληρούν τις λοιπές τεχνικές προδιαγραφές, εμποδίζεται να τα προσφέρει στις παραπάνω κατηγορίες/τμήματα της συμφωνίας πλαίσιο και ζητά την ακύρωση των οικείων όρων και την αντικατάστασή τους με την απαίτηση για τουλάχιστον οκτώ (8) μεγέθη ... και ... αντίστοιχα.

48. Κατ' αρχάς, ο δέκατος έβδομος λόγος της προδικαστικής προσφυγής είναι απορριπτέος ως απαράδεκτα προβαλλόμενος χωρίς έννομο συμφέρον της προσφεύγουσας κατά το μέρος του που αφορά στην απαίτηση των τεχνικών προδιαγραφών των κατηγοριών τμημάτων A14, A15, A16, A17 και A18 για ... με επεξεργασία ... (...) ή υψηλού ... και ... παράγοντα. Και τούτο, διότι η προσφεύγουσα δεν επικαλείται καθόλου και πολύ περισσότερο δεν εξειδικεύει τη ζημία που υφίσταται από την πληττόμενη τεχνική προδιαγραφή και συγκεκριμένα δεν αναφέρει εάν και με ποιον τρόπο η παραπάνω απαίτηση καθιστά την συμμετοχή της στον διαγωνισμό αδύνατη ή ουσιωδώς δυσχερή, ούτε προβάλλει ότι τα είδη που η ίδια προτίθεται να προσφέρει δεν διαθέτουν το παραπάνω τεχνικό χαρακτηριστικό, ώστε να θεμελιώνεται το κατά τα παραπάνω κριθέντα έννομο συμφέρον της (πρβλ. ΕΑ ΣτΕ 86/2018). Κατά συνέπεια, **ο δέκατος έβδομος λόγος πρέπει να απορριφθεί κατά το σκέλος του αυτό.**

49. Περαιτέρω, όσον αφορά στην τεχνική προδιαγραφή των ίδιων παραπάνω κατηγοριών/τμημάτων για τουλάχιστον δεκατέσσερα (14) μεγέθη ... και τουλάχιστον εννέα (9) μεγέθη ..., κατά της οποίας στρέφεται η προσφεύγουσα τόσο με τον δέκατο έβδομο, όσο και με τον δέκατο όγδοο λόγο, η προσφεύγουσα επικαλείται κατ' αρχήν ότι υφίσταται βλάβη λόγω αδυναμίας της να προσφέρει στα παραπάνω τμήματα του διαγωνισμού το σύστημα ... που εμπορεύεται, διότι αυτό δεν διαθέτει τον απαιτούμενο από τη Διακήρυξη αριθμό μεγεθών ... και ... αντίστοιχα. Ωστόσο, οι προβαλλόμενοι τόσο με τον δέκατο έβδομο όσο και με τον δέκατο όγδοο λόγο της προδικαστικής προσφυγής ισχυρισμοί για την ακύρωση της επίμαχης τεχνικής προδιαγραφής είναι απορριπτέοι. Ειδικότερα:

50. Με τον **δέκατο έβδομο λόγο της προδικαστικής προσφυγής**, η προσφεύγουσα προβάλλει ότι ναι μεν η διάθεση περισσότερων μεγεθών διασφαλίζει διαφορές στην ... και ... και ... και προσφέρεται στα περισσότερα σύγχρονα ... σε αντίθεση με τα παλαιότερα, αλλά, κατά τους ισχυρισμούς της, μόνη η διάθεση περισσότερων μεγεθών ... δεν καθιστά ένα προϊόν «νέας γενιάς», ούτε προεξοφλεί την υπεροχή του έναντι άλλων συστημάτων ..., διότι πρέπει αυτή να συνοδεύεται και από άλλα τεχνικά χαρακτηριστικά. Με το περιεχόμενο, όμως, αυτό, οι ισχυρισμοί της προσφεύγουσας προβάλλονται αλυσιπελώς, διότι με αυτούς δεν αμφισβητείται η προσφορότητα και η αναγκαιότητα της διάθεσης περισσότερων μεγεθών ..., ούτε η σύνδεση της επίμαχης απαίτησης για συγκεκριμένο αριθμό διαθέσιμων ... και ... με το αντικείμενο της συμφωνίας πλαίσιο, αλλά η προσφεύγουσα περιορίζεται στον ισχυρισμό ότι για τον χαρακτηρισμό των ... των επίμαχων κατηγοριών/τμημάτων ως «νέας γενιάς» δεν αρκεί να διατίθενται αυτά σε περισσότερα μεγέθη ... και Πέραν, όμως, του ότι η επίμαχη τεχνική προδιαγραφή δεν είναι η μόνη, αλλά μία από περισσότερες που απαιτούνται για τα είδη των επίμαχων τμημάτων A14, A15, A16, A17 και A18, οι προβαλλόμενοι ισχυρισμοί δεν κατατείνουν στην ακύρωσή της, αλλά στην προσθήκη και άλλων χαρακτηριστικών, τα οποία, μάλιστα, δεν προσδιορίζονται κατά τρόπο ορισμένο. Κατά συνέπεια, **ο δέκατος έβδομος λόγος πρέπει να απορριφθεί και κατά το σκέλος του αυτό.**

51. Εξάλλου, με τον **δέκατο όγδοο λόγο της προδικαστικής προσφυγής**, η προσφεύγουσα βάλλει κατά τις ίδιες παραπάνω απαίτησης για δεκατέσσερα

(14) μεγέθη ... και εννέα (9) μεγέθη ... ισχυριζόμενη, όπως προαναφέρθηκε, ότι ο όρος είναι φωτογραφικός, διότι καλύπτεται μόνο από ένα σύστημα ... και ζητώντας την ακύρωσή του και την αντικατάστασή του από απαίτηση για τουλάχιστον οκτώ (8) μεγέθη, όσα δηλαδή διαθέτει και το προϊόν που εμπορεύεται η ίδια.

52. Ο ισχυρισμός αυτός είναι απορριπτέος, διότι – πέραν του ότι δεν αποδεικνύεται από μόνο το εγχειρίδιο ... του ... (αρχείο «ΣΧΕΤ 3 ...») που προσκομίζει η προσφεύγουσα - μόνη η κάλυψη της πληττόμενης προδιαγραφής από το προϊόν ενός κατασκευαστή, δεν αρκεί για να θεωρηθεί ότι η σχετική πρόβλεψη είναι φωτογραφική (ΣΤΕ 3719/2011, σκ. 6, 1105/2010, σκ. 8, 836/2010, 829, 201/2007, ΔΕφΑΘ 2494/2022). Η θέσπιση δε στη Διακήρυξη προδιαγραφών αναγκαίων κατά την εκτίμηση της υπηρεσίας, τις οποίες είναι ενδεχόμενο να μην πληρούν τα προϊόντα ορισμένων προμηθευτών, δεν παραβιάζει, αυτή και μόνη, τους κανόνες του ανταγωνισμού, αφού από τη φύση τους οι προδιαγραφές περιορίζουν τον κύκλο των δυναμένων να συμμετάσχουν στο διαγωνισμό προσώπων (βλ. παραπάνω σκέψη 9). Η προσφεύγουσα, όμως, δεν αμφισβήτησε με την προδικαστική προσφυγή ότι η πληττόμενη τεχνική προδιαγραφή να διαθέτουν τα ... περισσότερα διαθέσιμα μεγέθη ... είναι πρόσφορη και αναγκαία σε σχέση με τον επιδιωκόμενο σκοπό (πρβλ. ΔΕφΑΘ 2494/2022, 1246/2021, σκ .9), αλλά αμφισβητεί μόνο τον ελάχιστο απαιτούμενο αριθμό μεγεθών, ο οποίος πρέπει να ταυτιστεί, κατά τους ισχυρισμούς της, με αυτόν που διαθέτει το δικό της προϊόν, χωρίς να προβάλλεται ότι αυτός είναι ο μόνος πρόσφορος και αναγκαίος για την εξυπηρέτηση της ανάγκης που επιδιώκει να καλύψει η αναθέτουσα αρχή. Με τον τρόπο, όμως, αυτό η προσφεύγουσα επιχειρεί, υπό τη μορφή της αμφισβήτησης της νομιμότητας συγκεκριμένων όρων της Διακήρυξης, να προσδιορίσει η ίδια τους όρους συμμετοχής ή να προδιαγράψει, κατά τις επαγγελματικές της ανάγκες και δυνατότητες, τα προς προμήθεια είδη και, ως εκ τούτου, οι κρινόμενοι ισχυρισμοί προβάλλονται απαράδεκτα (βλ. μεταξύ άλλων ΣΤΕ 1399/2023). Κατά συνέπεια, και **ο δέκατος όγδοος λόγος της προδικαστικής προσφυγής πρέπει να απορριθφεί.**

53. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, η προδικαστική προσφυγή πρέπει να απορριθφεί, η παρέμβαση να γίνει δεκτή και να οριστεί η κατάπτωση του καταβληθέντος παραβόλου.

Για τους λόγους αυτούς

Απορρίπτει την προδικαστική προσφυγή.

Δέχεται την παρέμβαση.

Ορίζει την κατάπτωση του καταβληθέντος παραβόλου.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 21 Φεβρουαρίου 2025 και εκδόθηκε στις 13 Μαρτίου 2025, στην Αθήνα.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ - ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΛΚΙΑΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΚΥΡΙΑΚΗ ΧΑΡΙΤΟΥ